

Kivirähk ning kahel korral Henno Kão ja Ilmar Tomusk, kunstnikest aga kuuel korral Heiki Ernits ja kahel korral Edgar Valter. **ÕL**

255 raamatu- kogusse üle Eesti jõuavad selle aasta jooksul kohalike noorte kunstnäitused.

Esimesed 35 näitust avati eelmisel esmaspäeval. Eesti vabariigi 100. sünnipäevale pühendatud algatusega „Kunst raamatukokku!“ on veel võimalik liituda. Selleks tuleb 14–26aastastel noorkunstnikel võtta ühendust kodukoha raamatukoguga.

Vallo Kruuser / Ekspress Meedia

„Vähemalt üks nipp on viimastel aastatel levinud – teha nädala jooksul kaks või kolm esitlust sama keti poodides, kus tekib piisava rahvahulga müügi pealt tabelisse pääsemiseks vajalik ostude arv.“

Kirjastuse Tänapäev peatoimetaja **Tauno Vahter** (pildil) kirjutas ERRi kultuuriportaalis kavalusest, mida raamatumüügiedetabelisse pääsemiseks kasutatakse. Iseasi on tema sõnul see, kas tabelisse õnnestub tõusta vaid korra või jääb raamat sinna püsima.

LUGEMISLEMMIKUD 2017

Enim osteti apteeker Melchiori krimiromaan, enim laenutati „Irdabielu“ ja

Rahva Raamatu ja Apollo 2017. aasta müügiedetabeli tipus troonib Indrek Hargla krimiromaanisarja teos „Apteeker Melchior ja Gotlandi kurat“. Värskeim apteeker Melchiori lugu oli Tallinna keskraamatukogus ka kõige laenutatum mullu ilmunud raamat. Kokkuvõttes viisid Eesti raamatukogukülastajad aga kõige sagedamini koju Erik Tohvri lahkukasvanud kaasadest rääkivat „Irdabielu“ ja Mart Sanderi romaani „Litsid“ kahte osa.

SANDER SALVET, KAIS ALLKIVI

elu@ohtuleht.ee

Tallinna apteekri Melchioriga, kes 15. sajandil kuritegusid lahendab, on lugejad tuttavad juba 2010. aastast, kui ilmus sarja esimene teos „Apteeker Melchior ja Oleviste mõistatus“. Eelmisel aastal trükivalgust näinud „Apteeker Melchior ja Gotlandi kurat“ on järjekorras juba kuues osa. Suur lugejamenüü on saatnud ka varasemaid Melchiori lugusid, sestap pole üllatav, et just **Indrek Hargla** (pildil) kirjutatud romaan kadus raamatulettidelt nagu kuum sai.

Kui esikoha omanik välja arvata, ei kattu kahe suurema raamatukaupluse keti müüduimate kirjandusteoste esikümnes rohkem ükski raamat. Tõsi, autoritest on mõlemas edetabelis esindatud Mihkel Raud: Rahva Raamatu pingereas teosega „Eestlase käsiraamat. 100 asja, mida õige eestlane teeb“ (2017) ja Apollo esikümnes raamatuga „Kus ma olen ja kuidas sina võid palju kaugemale jõuda“ (2016). Erinevus võib tulla sellest, et eri väljaandjad korraldavad raamatutesitlusi ja reklaamikampaaniaid eri poekettides.

Ühtviisi näitavad müügiedetabelid aga seda, et raamatuostjate lugemiselistused on mitmekülgsed: ohtralt on soetatud nii ilu- ja lastekirjandust (nt Margus Karu „Hobune Henry unenägu“, Eno Raua „Sipsiku“ uustrükk), elulooraamatuid (nt Kalle Muuli ja Helen Sule „Reketiga tüdruk. Kaia Kanepi teekond Ameerika mägedel“), esoteerikateoseid (nt Aleksander Šeps „Meedium. Otsides elu mõtet“, Marilyn Kerro „Saatuse peegelpilt“) kui ka mitmesugust teabekirjandust.

Enim osteti Eesti autorite loomingut. Rahva Raamatu esikümnesse mahtus vaid kolm välis autori teost, Apollo esikümnes pole ühtegi väliskirjaniku raamatut.

Suurlinnades loeti „Rehepappi“

Raamatukogudesse jõuavad uued teosed mõnevõrra hiljem kui raamatupoodidesse, samuti on lugejatel võimalik valida suurema hulga varasematel aastatel väljaantud raamatute vahel. Tallinna ja Tartu raamatukogude e-kataloogi ESTER laenutusandmeist selgub, et lugejad tundsid läinud aastal suurimat huvi Andrus Kivirähki „Rehepappi ehk Novembri“ (esmatrükk 2000) vastu. Laenutatuim oli romaan ka Pärnu keskraamatukogus. Sealse turundusjuhi Krista Visase sõnul võib „Rehepappi“ menu seletada see, et raamat kuu-

lub kooliõpilaste soovitusliku kirjanduse nimekirja ning kinolinale jõudis selle põhjal vändatud film.

Koolikirjanduse hulka kuuluvad ka Piret Raua „Tobias ja teine B“ (2010), J. K. Rowlingu „Harry Potter ja tarkade kivi“ (eesti keeles 2000), James Krüssi „Timm Thaler ehk Müüdüd naer“ (eesti keeles 1970), Thorbjorn Egneri „Sööbik ja pisik“ (eesti keeles 1972) ning J. D. Salingeri „Kuristik rukkis“ (eesti keeles 1961).

Peale ESTERI on kasutusel raamatukogusüsteemid URRAM ja RIKS, mis hõlmavad sadu rahva-, kooli- ja erialaraamatukogusid. Võtsime arvesse ja liitsime kokku kummagi süsteemi rahvaraamatukogude edetabelid. Neist mõlemat valitses eaka menuautori Erik Tohvri „Irdabielu“ (2016), ESTERI esikümnest jäi see napilt välja. Romaani, mis kõneleb abielutunnistusega seotuks jäänud, kuid sõltumatult oma elu elavatest abikaasadest, laenutati URRAMI, RIKSi ja ESTERI kaudu kokku 6300 korda.

Populaarsuselt järgnevad kolm teost, mis on esindatud kõigi raamatukogusüsteemide laenutuseliskümnes: Mart Sanderi II maailmasõja aegsest Tallinna bordellist jutustava romaani „Litsid“ kaks raamatut (2015, 2016) vastavalt 4753 ja 5804 laenutusega ning Mihkel Raua eneseabiraamat „Kus ma olen ja kuidas sina võid palju kaugemale jõuda“ 4422 laenutusega.

„Hargla on lihtsalt väga heal tasemel.“

„Laenutamise ja müügi edetabelid on üsna erinevad asjad,“ sedastab luuletaja, endine kirjanike liidu esimees

ja saatejuht **Karl Martin** (pildil). „Usun, et laenutatakse ju just niisugusi raamatuid haks ju korra lugeda, aga riseks tingima

Sellest siis meelelahu poole ülselt.“

Sinija gelikult et kõigis üsna mitn mi. See näit

tute vastu tunne mesugused inimesed. Sihtrühmadele suunatud gi edetabelitesse jõuda hul ka luule, mis ei täl et need oleksid kuidag tuslikud.

Mõningaid vanu asju ikka ja jälle välja anda, u leib ju juurde, osa omaa annetest olid ikka kauni: kehva kvaliteediga ning tud. Minagi ostsin hilju moori“.

Indrek Hargla stabiil on väärt värk – korralikl ke ühe kangelase sarju aga kui muu ilma põn ringi vaadata, näeb, et s tab. Pealegi on Hargla li tasemel kirjutaja.

Raamatukogudes ag uuemad teosed kohe eks nõnda satuvad nad se viibega. Hea, et inim gi kui ei jaksa veel niil matute ilmumine ei iln soikumise märke.“